

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/769/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112227823
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6112227823.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci žalobcu BL Telecom debt, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, právne zastúpený advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRBA, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava proti žalovanému U. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. X, W. W., v konaní zastúpený opatrovníčkou JUDr. Jankou Kužmovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Banská Bystrica, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: 1/ Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, v konaní právne zastúpené JUDr. Igorom Šafrankom, Advokátska kancelária Svidník, ul. Sovietskych hrdinov č. 163/66 a 2/ HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie so sídlom ul. Bánika 2009/2, Zvolen, v konaní právne zastúpené JUDr. Viliamom Glézlom, so sídlom Nemčianska 25, Banská Bystrica, o zaplatenie 248,95 Eur, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 16C/99/2013-97 zo dňa 14. 04. 2014 v časti výroku o trovách konania, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti výroku, ktorým vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS náhradu trov konania nepriznal, p o t v r d z u j e .

V ostatných častiach zostáva výrok rozhodnutia nedotknutý.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozhodnutím žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal, právnym zástupcom vedľajších účastníkov náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal. Návrh zamietol z dôvodu, že žalobca uplatnil nárok na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, čo je sankciované absolútnou neplatnosťou. O trovách konania rozhodol tak, že nakoľko odporca si neuplatnil trovy konania, súd odporcovi právo na náhradu trov konania nepriznal. Vedľajším účastníkom súd náhradu trov konania nepriznal, nakoľko úkony neboli účelné, podania boli šablónovité bez zohľadnenia konkrétnosti prípadu.

Rozhodnutie bolo doručené zástupcovi vedľajšieho účastníka Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS dňa 13. 05. 2014, proti rozhodnutiu podal vedľajší účastník odvolanie dňa 28. 05. 2014 elektronicky.

Ostatní účastníci odvolanie nepodali.

Vedľajší účastník - Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS podal odvolanie do časti výroku, ktorým mu okresný súd nepriznal náhradu trov konania. Uviedol, že predmetné rozhodnutie pokladá za nepreskúmateľné, nakoľko v ňom nie je uvedené podľa akého zákonného ustanovenia súd rozhodol. Ak okresný súd vidí dôvodov na nepriznanie trov v tom, že podania vedľajšieho účastníka sú šablónovité, tak jeho podania sú len reakciou na opakované návrhy navrhovateľa a nie je mu jasné, prečo by mal pri znášaní totožných námietok využívať stále iné, inovované formulácie. Navrhovateľovi súd jeho opakované a formulárové návrhy nevytýka. Poukázal na rozhodnutia odvolacích súdov, ktorými mu bola priznaná náhrada trov konania. Ďalej uviedol, že podľa článku 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov. Podľa článku 38 Charty základných práv EÚ, politiky Únie zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa. Podľa článku 47 Charty základných práv EÚ, každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ, vo veci C-279/09, z ktorého vyplýva, že vedľajší účastník má právo aj na advokáta, aj na náhradu trov konania, a tiež poukázal na novelizované znenie § 137 OSP, podľa ktorého trovy konania sú, okrem iného náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát. Vzhľadom na uvedené navrhol napadnuté doplnujúce uznesenie zmeniť a priznať náhradu trov celého konania v plnej výške.

Žalobca, žalovaná ani druhý vedľajší účastník sa k odvolaniu nevyjadrili.

Krajský súd ako súd odvolací vec prejednal v rozsahu § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozhodnutie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti, ktorou okresný súd vedľajšiemu účastníkovi Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS náhradu trov konania nepriznal potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP ako vo výroku vecne správne.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Občianske združenie na ochranu spotrebiteľa je preto oprávnené vystupovať v konaní ako vedľajší účastník v zmysle § 93 zavedeného do Občianskeho súdneho poriadku s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z. z. (... ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu). Zákon dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Za osobitný predpis v zmysle poznámky 10a uvedenej v tomto ustanovení, sa považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Otázku, či sa vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastúpením môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia) riešil krajský súd už vo svojom rozhodnutí pod sp. zn. 17Co/272/2012 zo dňa 19. 12. 2012. Ak ust. § 93 ods. 4 OSP upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má rovnako, ako akýkoľvek hlavný účastník, jednak právo na právnu pomoc pred súdmi a aj právo na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia. Právo na kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom je v zmysle č. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky základným ústavným právom realizovaným v rámci civilného súdneho konania. V súvislosti s tým vzniká účastníkovi (a aj vedľajšiemu účastníkovi) i právo na náhradu trov konania, a teda v zmysle ust. § 137 OSP bez akýchkoľvek pochybností aj právo na náhradu trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V danej veci došlo k zamietnutiu návrhu v celom rozsahu z dôvodu, že žalobca uplatnil nárok z neprijateľnej zmluvnej podmienky nachádzajúcej sa v spotrebiteľskej zmluve, neprijateľné zmluvné

podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú sankciované absolútnou neplatnosťou, a preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

V súlade s § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatnenie alebo bránenie proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Z rozhodnutia prvostupňového súdu, aj keď v ňom nie je uvedené ustanovenie zákona podľa ktorého rozhodol vyplýva, že rozhodol podľa tohto ustanovenia a vedľajšiemu účastníkovi, ktorý podal odvolanie náhradu trov konania nepriznal, nakoľko úkony neboli účelné, podania boli šablónovité bez zohľadnenia konkrétnosti prípadu.

Podľa názoru odvolacieho súdu uvedený právny názor okresného súdu v základnom konaní je správny. Občiansky súdny poriadok v ustanovení §§ 142 až 150 ustanovuje pravidlá pre rozhodnutie súdu o náhrade trov konania. Pre všetky prípady rozhodovania súdu o náhrade trov konania platí zásada, podľa ktorej môže byť účastníkovi konania priznaná náhrada len tých trov, ktoré boli potrebné na účelne uplatnenie alebo bránenie práva. V prípade rozhodovania o náhrade trov konania pri plnom úspechu vo veci je táto zásada výslovne uvedená v § 142 ods. 1 OSP. Pojem „účelnosť“ použitý v tomto ustanovení treba chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, resp. pred nákladmi nadbytočnými, či nadmernými.

Pri posudzovaní účelnosti nákladov vynaložených na právne zastúpenie treba dôsledne rozlišovať, či právne zastúpenie advokátom je využitím ústavne zaručeného práva na právnu pomoc, alebo či sa jedná skôr o zneužitie tohto práva na úkor protistrany (napr. zastúpenie celkom v banálnej veci, opakované zastúpenie tzv. hromadných - skutkovo a právne takmer totožných veciach), alebo zrejma snaha zvýšiť náklady konania protistrane (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky z 25. 03. 2014 sp. zn. I.ÚS 3819/13).

Zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality, chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu. Primeranosť súvisí s rozumnosťou v práve, ktorá je chápaná ako vyhľadávanie praktickej rovnováhy v rámci aplikácie práva. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 19. 03. 2014 sp. zn. 6 MCdo 5/2013 vyslovil záver, že trovy konania vzniknuté zastúpením advokátom v tzv. hromadných (skutkovo a právne takmer totožných) veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní vyhotovených advokátom, mení len o aktualizáciu a individualizáciu tej - ktorej veci, nemožno považovať za trovy nevyhnutne (účelne) vynaložené na riadne uplatnenie alebo bránenie práva na súde.

V danom prípade vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zastúpený advokátom hromadne vstúpil do viacerých porovnateľných vecí, pričom v písomnom vyjadrení k žalobe podal „formulárové vyjadrenie“. Formulárovosť tohto vyjadrenia je preukázaná aj tým, že vo vyjadrení udáva, že neprijateľnosť a neplatnosť zmluvnej pokuty spoločnosti Slovak Telekom už bola judikovaná okrem iných, rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/91/2001 z 24. 04. 2011, pričom toto rozhodnutie aj pripojil, o skutočnosti, že ide o formulárové podanie svedčí aj to, že rozhodnutie sa netýka spoločnosti Slovak Telekom ale spoločnosti Orange Slovensko, a. s., pričom vedľajší účastník neudáva, že by išlo o obdobnú vec alebo podobne. Z tohto jednoznačne vyplýva, že jeho podania sú len formulárové bez súvislosti s podanou konkrétnou žalobou a jej obsahom, čo sa javí ako konanie zo strany vedľajšieho účastníka, ktorý podal odvolanie ako odporujúce rozumnosť, a teda ako zneužitie práva na právnu ochranu. V súvislosti s takýmto konaním možno konštatovať neúčelnosť nákladov vynaložených na právne zastúpenie, a teda správne rozhodol prvostupňový súd, keď takúto náhradu trov konania nepriznal. Odvolací súd samozrejme nespochybňuje skutočnosť, že vedľajšiemu účastníkovi by vzniklo právo na náhradu trov konania, avšak len na náhradu trov konania účelne vynaložených.

Odvolací súd teda rozhodnutie v napadnutej časti, ktorou nebola priznaná náhrada trov konania vedľajšiemu účastníkovi Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS potvrdil. Skutočnosť, že

prvostupňový súd neuviedol ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku podľa ktorého rozhodol, vzhľadom na to, že uviedol jednak výrok rozhodnutia, jednak dôvody, pre ktoré takto rozhodol, odvolací súd nepovažoval za takú vadu konania, ktorá by spôsobovala nepreskúmateľnosť rozhodnutia.

Vo zvyšku rozsudok okresného súdu nebol napadnutý odvolaním.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania súd vychádzal z § 224 ods. 1 OSP v spojení s ust. § 142 ods. 1 OSP. Vedľajší účastník Združení na ochranu občana spotrebiteľa HOOS nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol, navrhovateľovi trovy v odvolacom konaní nevznikli, ani si trovy odvolacieho konania neuplatnil, preto súd náhradu trov odvolacieho konania navrhovateľovi nepriznal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.